

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie

ul. Obozowa 57, 01-161 Warszawa

Tel. 22 622-49-61 do 64

NIP 526-16-56-044

REGON 010857000

ADE: AE:PL-20447-98957-IRWTT-32

ePUAP: /jk9lwj4533/SkrytkaESP

email: poczta@warszawa.sko.gov.pl

RPW/4896/2026 P
Data: 2026-03-03

Warszawa, dnia 24.02.2026 r.

KOA/5540/Os/25

POSTANOWIENIE

**Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie
w składzie orzekającym:**

1. Katarzyna Kalata – przewodnicząca,
2. Michał Jasiński,
3. Marcin Warchoń (sprawozdawca),

działając na podstawie art. 127 § 2 w zw. z art. 17 pkt 1 Kpa, oraz art. 1 i 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 570), po rozpatrzeniu zażalenia Stowarzyszenia Aktywnych Sąsiadów (SAS) z siedzibą w Michałowicach na postanowienie Wójta Gminy Michałowice z dnia 15 grudnia 2025 r., znak: OŚ.6220.18.2023, o odmowie dopuszczenia do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji administracyjnej dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na „Budowie zespołu usługowego nr 3 składającego się z budynku biurowo-administracyjnego, budynku służącego gromadzeniu danych, budynków technicznych oraz towarzyszących obiektów i urządzeń budowlanych wraz z zagospodarowaniem terenów miejscowości Reguły, gmina Michałowice na działce o nr ew. 385 i części działki o nr ew. 380, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 390, 391, 392”,

orzeka:

na podstawie art. 138 §1 pkt 1 Kpa w z. art. 144 Kpa utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 13 grudnia 2023 r. HE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zwróciła się do Wójta Gminy Michałowice o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na „Budowie zespołu usługowego nr 3 składającego się z budynku biurowo-administracyjnego, budynku służącego gromadzeniu danych, budynków technicznych oraz towarzyszących obiektów i urządzeń budowlanych wraz z zagospodarowaniem terenów miejscowości Reguły, gmina Michałowice na działce o nr ew. 385 i części działki o nr ew. 380, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 390, 391, 392”.

Pismem z dnia 21 lutego 2024 r., znak: OŚ.6220.18.2023, zawiadomiono strony o wszczęciu przedmiotowego postępowania.

W dniu 1 grudnia 2025 r. Stowarzyszenie Aktywnych Sąsiadów (SAS) z siedzibą w Michałowicach (dalej: Stowarzyszenie) złożyło wniosek o dopuszczenie do udziału w w/w postępowaniu na prawach strony. W piśmie tym powołano się na art. 31 §1-4 k.p.a.

Postanowieniem Wójta Gminy Michałowice z dnia 15 grudnia 2025 r., znak: OŚ.6220.18.2023, odmówiono dopuszczenia Stowarzyszenia do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji administracyjnej dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na „Budowie zespołu usługowego nr 3 składającego się z budynku biurowo-administracyjnego, budynku służącego gromadzeniu danych, budynków technicznych oraz towarzyszących obiektów i urządzeń budowlanych wraz z zagospodarowaniem terenów miejscowości Reguły, gmina Michałowice na działce o nr ew. 385 i części działki o nr ew. 380, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 390, 391, 392”.

W jego uzasadnieniu powołano się na art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112; dalej: ustawa). Wywodząco, że kryteria ustawowe, a przede wszystkim wymóg dotyczący minimum 12-miesięcznego okresu prowadzenia działalności statutowej w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody, nie został spełniony. Po stronie organu istnieje zatem obowiązek odmówienia dopuszczenia Stowarzyszenia do udziału na prawach strony w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym. Postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało bowiem wszczęte 21 lutego 2024 r. Z informacji zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym, wynika zaś, że Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w dniu 25 sierpnia 2023 r. Tym samym nie prowadziło ono wymagalnej działalności przez minimalny okres wskazany przez ustawodawcę.

Na powyższe postanowienie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, z zachowaniem ustawowego terminu, wniosło Stowarzyszenie. Zwróciło się o uchylenie w całości zaskarżonego rozstrzygnięcia oraz orzeczenie co do istoty sprawy poprzez dopuszczenie Go do udziału w postępowaniu na prawach strony na podstawie art. 31 § 1-4 k.p.a. Zarzuciło:

- naruszenie art. 31 § 1-4 k.p.a. poprzez jego całkowite pominięcie, pomimo że stanowił on wyłączną i jednoznacznie wskazaną podstawę prawną wniosku Stowarzyszenia,
- naruszenie art. 7 oraz art. 77 §1 k.p.a. poprzez brak wszechstronnego rozpatrzenia sprawy i niewyjaśnienie jej stanu prawnego,
- naruszenie art. 8 k.p.a., tj. zasady zaufania do organów administracji publicznej,
- naruszenie art. 11 k.p.a. poprzez brak należytego uzasadnienia prawnego decyzji,
- błędne zastosowanie art. 44 ust. 1 ustawy do wniosku, który był oparty na innej podstawie prawnej, tj. art. 31 k.p.a.,
- naruszenie zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), poprzez pozbawienie Wnioskodawcy realnej ochrony jego praw procesowych.

Rozpatrując niniejszą sprawę, Kolegium zważyło co następuje.

Zgodnie z art. 31 § 1 k.p.a. organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem:

- 1) wszczęcia postępowania,
 - 2) dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu,
- jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

Organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu lub o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania lub dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji społecznej służy zażalenie (art. 31 § 2 k.p.a.). Organizacja społeczna uczestniczy w postępowaniu na prawach strony (art. 31 § 3 k.p.a.). Organ administracji publicznej, wszczynając postępowanie w sprawie dotyczącej innej osoby, zawiadamia o tym organizację społeczną, jeżeli uzna, że może ona być zainteresowana udziałem w tym postępowaniu ze względu na swoje cele statutowe, i gdy przemawia za tym interes społeczny (art. 31 § 4 k.p.a.).

Ilekoć w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego jest mowa o organizacjach społecznych - rozumie się przez to organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne (art. 5 § 2 pkt 5 k.p.a.).

Ilekoć w ustawie jest mowa o organizacji ekologicznej - rozumie się przez to organizację społeczną, której statutowym celem jest ochrona środowiska (art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy).

Organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony, jeżeli prowadzą działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody, przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia tego postępowania. Przepisu art. 31 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się (art. 44 ust. 1 ustawy).

Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji ekologicznej służy zażalenie (art. 44 ust. 4 ustawy).

Przez "organizację ekologiczną" rozumie się organizację społeczną, której statutowym celem jest ochrona środowiska. W cytowanym przepisie nie definiuje się w sensie ścisłym "organizacji ekologicznej", a tylko wyodrębnia ją z szerszego pojęcia "organizacji społecznej", przy wykorzystaniu kryterium przedmiotowego w postaci zakresu prowadzonej działalności określonej "celem". Tym celem jest bowiem ochrona środowiska/ochrona przyrody. Zatem statut lub regulamin (lub inny akt założycielski) powinien w sposób niebudzący wątpliwości definiować cele realizowane przez organizację, nakierowane na ochronę środowiska, które z kolei będą określały granice przedmiotowe spraw pozostających w kręgu zainteresowania tej organizacji. Zatem, jak zwróciło uwagę Kolegium, przy analizie owych celów konieczne jest szersze i całościowe spojrzenie na zakres i cele działania konkretnego stowarzyszenia ubiegającego się o przyznanie mu prawa w konkretnym postępowaniu administracyjnym. Musi bowiem wystąpić bezpośredni związek pomiędzy celami stowarzyszenia wynikającymi ze statutu, a przedmiotem postępowania administracyjnego, w którym stowarzyszenie miałoby uczestniczyć. W tym celu konieczna jest całościowa analiza aktu założycielskiego stowarzyszenia (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2017 r., IV SA/Wa 63/17).

Mając powyższe na uwadze, zauważyć należy, że Stowarzyszenie spełnia wszelkie warunki aby uznać Go za organizację ekologiczną w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy. Do jego celów statutowych należą bowiem działania na rzecz ochrony środowiska i edukacji w zakresie ochrony środowiska (§6 pkt 13 Statutu Stowarzyszenia). Okoliczności tego rodzaju nie zmieniają fakt, iż przedmiotowy dokument przewiduje również realizację innych celów. W ocenie Składu Orzekającego stwierdzenie bowiem, że statutowym celem danego podmiotu jest ochrona środowiska, ostatecznie oznacza, iż w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa może być on kwalifikowany wyłącznie jako organizacja ekologiczna, nie zaś jako inny rodzaj organizacji społecznej, o której wspomina art. 5 § 2 pkt 5 k.p.a. Z tego też powodu ilekoć organizacja ekologiczna

składa wniosek o dopuszczenie do udziału w tego rodzaj postępowaniu na prawach strony, powołując się również na cele statutowe niezwiązane z ochroną środowiska, tylekroć musi ona również spełniać wymogi przewidziane przez art. 44 ust. 1 ustawy. Wymóg ten wynika zarówno z treści tego przepisu jak i z jego celów. Należy bowiem zważyć, że, rozpoznając wniosek złożony na podstawie tej regulacji, właściwy organ nie jest zobowiązany do badania, czy za dopuszczeniem danej organizacji społecznej będącej organizacją ekologiczną przemawia interes społeczny. Temu uproszczeniu dostępu do postępowania towarzyszy jednak warunek, żeby organizacja prowadziła działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania. Zatem w omawianym zakresie ustawodawca pod pewnymi względami ułatwia organizacjom ekologicznym udział w postępowaniach wymagających udziału społeczeństwa. Z drugiej jednak strony, również określa istotne obostrzenie czasowe dotyczące okresu ich działalności. Przyczyny tego rodzaju stanu rzeczy są oczywiste. Po pierwsze, dąży się do zapewnienia realnego i stosownego poziomu ochrony środowiska przy postępowaniach dotyczących realizacji wskazanych przez ustawodawcę projektów poprzez aktywność czynnika społecznego. Po drugie, zmierza się do zapewnienia w tym względzie stosownego ładu i unikania pewnego stopnia anarchizacji procesów inwestycyjnych. W tym celu m.in. dąży się do wykluczenia z udziału w omawianych postępowaniach administracyjnych podmiotów tworzonych „ad hoc”, w celu wyłącznie sparaliżowania lub utrudnienia realizacji konkretnych inwestycji. Z tego też powodu ustanowiono przedmiotowy 12 – miesięczny wymóg prowadzenia działalności.

Mając to na względzie stwierdzić należy, że zamieszczanie przez podmioty o profilu ekologicznym w swych statutach postanowień maksymalnie szeroko określających cele ich działalności, w tym poprzez przewidywanie działań niezwiązanych z ochroną środowiska, a następnie domaganie się na tej podstawie dopuszczenia ich do udziału na prawach strony w omawianych postępowaniach w oparciu o przepisy k.p.a., stanowi w istocie próbę obejścia rygorów wynikających z art. 44 ust. 1 ustawy. Z tych też powodów nie zasługuje ono na uznanie. W ocenie Składu Orzekającego argumentacja przeciwna byłaby jednoznaczna z: aprobatą tego rodzaju niedopuszczalnych praktyk, niezasadnym uprzywilejowaniem organizacji ekologicznych oraz stanowiłaby zachętę do zakłócania przebiegu postępowań.

Jednocześnie należy zważyć, że Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 25 sierpnia 2023 r. oraz wpisane w tym rejestrze w dniu 9 października 2023 r. Prowadzi więc Ono działalność statutową w zakresie ochrony środowiska przez okres krótszy niż rok od dnia wszczęcia postępowania, bez względu na fakt, czy za datę tą uznamy 13 grudnia 2023 r., czy też, jak wskazał organ I instancji, 21 lutego 2024 r. Z tej więc przyczyny niewątpliwie zachodziła zasadna przesłanka do odmówienia Mu dopuszczenia do udziału na prawach strony w postępowaniu administracyjnym na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy. Dlatego też zaskarżone postanowienie należało uznać za zasadne.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w administracyjnym toku instancji. Może ono zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie.

Wpis sądowy od skargi wynosi 100 zł. Należy go uiścić przy wniesieniu skargi, gotówką w kasie Sądu lub na rachunek bankowy tego Sądu.

Stronie, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania, może być przyznane prawo pomocy. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych w całości lub w części oraz ustanowienie adwokata albo radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek o przyznanie prawa pomocy wolny jest od opłat sądowych.

Skład Orzekający:

Podpisany elektronicznie przez Katarzyna Ewa Kania 24.02.2026 12:23:43 +01'00'	Podpisany elektronicznie przez Michał Włodzimierz Jasicki 24.02.2026 13:03:30 +01'00'	Podpisany elektronicznie przez Marcin Lech Warchoł 24.02.2026 12:16:56 +01'00'
1/.....	2/.....	3/.....

Otrzymują:

1. Stowarzyszenia Aktywnych Sąsiadów (SAS) z siedzibą w Michałowicach,
- ✓ 2. Wójt Gminy Michałowice,
3. Tomasz Celler, EkoNorm Pro Sp. z o.o. Sp. k.,
4. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 k.p.a. poprzez wywieszenie postanowienia na Tablicy Ogłoszeń Urzędu Gminy Michałowice,
5. A/a.

